

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący)

SSN Barbara Myszka

SSA Anna Kozłowska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa P. S.

przeciwko J. Z.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 listopada 2010 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 16 lipca 2010 r., sygn.
akt I ACa (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 16 lipca 2010 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powoda od wyroku tego Sądu z dnia 23 lutego 2010 r. wskazując w motywach rozstrzygnięcia, że przyczyną odrzucenia było nieopłacenie skargi wniesionej przez profesjonalnego pełnomocnika. Obowiązkiem pełnomocnika było albo uiszczenie należnej opłaty najpóźniej w terminie do jej wniesienia albo złożenie wraz ze skargą wniosku o zwolnienie powoda od uiszczenia opłaty, zwolnienie od kosztów sądowych udzielone powodowi w postępowaniu przed Sądem I instancji nie obejmuje bowiem postępowania kasacyjnego. Uwzględniając zaś, że sprawa została wszczęta przed dniem 1 lipca 2009 r., zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie

ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 234, poz. 1571) zastosowanie ma nadal art. 130² § 3 k.p.c. nakładający na sąd obowiązek odrzucenia skargi bez wzywania o uiszczenie opłaty jeżeli skarga została wniesiona przez adwokata, radcę prawnego a opłata należna jest w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia.

Zażalenie na to postanowienie złożył powód. Zarzucił naruszenie art. 96 ust. 1 pkt 10 i art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) oraz art. 398⁶ §2. k.p.c. i domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W związku z zarzutami zażalenia stwierdzić należy, że Sąd Najwyższy w składzie jak niniejszy podziela stanowisko wyrażone w uchwale z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 (OSNC z.11/2008 r., poz. 122), iż zwolnienie udzielone stronie od kosztów sądowych w postępowaniu przed sądem powszechnym nie obejmuje postępowania kasacyjnego. Po zmianach wprowadzonych ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 172, poz. 1804) postępowanie kasacyjne utraciło charakter postępowania w trzeciej instancji, a skarga kasacyjna stała się instrumentem kontroli zgodności z prawem prawomocnych orzeczeń a tym samym legalności działania sądów powszechnych. Jak słusznie jednak dostrzegł skarżący w zażaleniu, ten szczególny charakter postępowania kasacyjnego winien był prowadzić do wniosku, że złożenie skargi kasacyjnej po dniu 1 lipca 2009 r. czyli po wejściu w życie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 234, poz. 1571) oznacza, że do postępowania wywołanego tą skargą mają zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu nadanym tą ustawą. Takie też stanowisko zostało wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. postanowienia z dnia 8 stycznia 2010 r. IV CZ 107/09, z dnia 3 lutego 2010 r. II CZ 91/09, z dnia 3 lutego 2010 r. II CZ 79/09). Jego konsekwencją była potrzeba rozważenia skutków uchylenia art.130² §3 k.p.c. skoro przepis ten nie znajdował zastosowania do skargi kasacyjnej wniesionej po dniu 1 lipca 2009 r. Zagadnienie to stało się przedmiotem uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2010 r. II UZP 4/10, której Sąd Najwyższy postanowił nadać moc zasady prawnej. W myśl tej uchwały wiążącej – zgodnie z art. 61 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240/2002 r., poz. 2052 ze zm.) – wszystkie składy Sądu Najwyższego, „nieopłacona

skarga kasacyjna złożona przez adwokata lub radcę prawnego po wejściu z życie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 234, poz. 1571) podlega odrzuceniu w razie niewykonania zarządzenia wzywającego do opłacenia skargi (art. 398⁶ § 2 w związku z art. 130 § 1 k.p.c.)”.

W świetle powyższego zaskarżone postanowienie nie mogło się ostać. Rzeczą Sądu Apelacyjnego będzie zatem wezwanie pełnomocnika powoda do uiszczenia opłaty należnej od wniesionej skargi kasacyjnej.

Z tych też przyczyn na podstawie art. 394¹ § 2 k.p.c. w związku z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.